

CLASSIFICACIÓ GENÈRICA: Element arquitectònic
OBJECTE: Coronament
MATERIAL / TÈCNICA: Ferro colat
TÍTOL / TEMA: Coronament d'un conjunt arquitectònic
AUTOR: Desconegut
DATA / ÈPOCA: Últim quart del segle XIX
DIMENSIONS: 190 x 110 x 80 (aprox.)
PROCEDÈNCIA: Port de Barcelona
LOCALITZACIÓ: Magatzems del Port de Barcelona, Barcelona (Barcelonès)
NÚM. INVENTARI: NIAPB 632 i NIAPB 633
NÚM. DE REGISTRE DEL CRBMC: 12218
COORDINACIÓ: Maite Toneu
RESTAURACIÓ: Pau Claramonte i Voravit Roonthiva
INFORMACIÓ HISTORICOARTÍSTICA: Mònica Gutiérrez i Eva Eladi (Autoritat Portuària de Barcelona, APB)
ANY DE LA RESTAURACIÓ: 2014

DOS CORONAMENTS METÀL·LICS D'UN EDIFICI DEL PORT DE BARCELONA

Es tracta de dos elements de ferro que fan parella i que coronaven un conjunt arquitectònic, de manera exempta, en un pedestal o base. Les dues peces s'adornen de manera idèntica: a la part central de l'oval, per sengles caduceus calats, símbols del déu grec Hermes; això és, vara amb puny i dues ales esteses, entre dues serps entrelaçades i mirant-se cara a cara. En una de les cares es llegeix "Puerto Barcelona", mentre a l'anvers no hi ha inscripció i ni tan sols es guarneix amb estels. L'oval descansa sobre una base piramidal, guarnida amb relleu vegetal i de reminiscències clàssiques. A la part superior dels coronaments s'hi troben uns elements circulars en els quals devia anar-hi un sistema d'enllumenat, avui desaparegut.

L'estat de conservació d'ambdós coronaments era força dolent i irregular. Pel seu ús al llarg dels anys i la seva ubicació a l'exterior, les dues peces presentaven una sèrie de repintades aplicades en diferents moments. En un inici, aquestes repintades es consideraven com una possible pintura antiga, perquè hi havia un important estrat de brutícia que distorsionava la lectura, però les proves van revelar que no era una pintura, sinó més aviat una suma d'estrats no originals, cadascun aplicat directament a sobre de la brutícia i l'oxidació. Estratigràficament, es van identificar fins a 4 capes diferents de pintura, i entre totes en donaven com a resultat una de força gruixuda, de fins 3 mil·límetres en algunes zones.

Les repintades estaven en mal estat de conservació. Presentaven descohesió generalitzada i clivelles, cosa que havia facilitat l'acumulació de brutícia i la condensació d'humitat entre els estrats i el suport, i en conseqüència havia afavorit la corrosió del metall. Per tant, la degradació de les repintades comportava una degradació del suport de ferro.

A més a més, les proves de neteja també van confirmar que sota les capes es conservava en bon estat i en major part, el tractament original de pavó.

El procés d'intervenció va consistir bàsicament a eliminar les repintades, que en algunes àrees estaven força incrustades, atès que aquestes havien penetrat dins del suport, a causa de l'oxidació.

El procediment va ser de tipus mecànic i en sec, a base de combinar la projecció d'àrid —en concret granalla vegetal—, que respectava el pavó original subjacent i eliminava els punts d'oxidació, i retirar els punts més resistents a punta de bisturí; si el gruix de la repintada ho requeria, es feia amb cisell i martell.

L'eliminació de les repintades va ajudar a recuperar volums i detalls de la decoració, que passaven desapercibuts.

Un cop retirades les repintades, s'hi va passar llana d'acer, puntualment, per acabar d'eliminar l'òxid.

Finalment, s'hi va aplicar una capa d'àcid tànnic, de forma general, prèvia una passada, també generalitzada, d'alcohol per tota la superfície.

El coronament abans i després de la intervenció

Detall del coronament abans i després de la intervenció